

Media Trustees as Key Actors in Dealing with Iraq's Sports Crises

Wisam Mohammed Tuama¹ | Vaheid Shojaei^{2✉} | Suhair Meteab Munaf³ | Rasool Nazari⁴

¹ Department of Physical Education, Isf. C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Email: vesammohammadtomeh@gmail.com

² Corresponding Author, Department of Physical Education, Sar.C., Islamic Azad University, Sari, Iran.

Email: shojaei.vahid@iau.ac.ir

³ Department of Physical Education, Baghdad University, Iraq

Email: edu.iqsuhair.m@cope.uobaghdad

⁴ Department of Physical Education, Isf. C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Email: r.nazari@iau.ac.ir

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article history:

Received 30 May 2025

Revised 16 August 2025

Accepted 18 August 2025

Published 22 September 2025

Keywords:

Key players,

Media,

Risk,

Productivity improvement,

Sport.

Objective: Improving productivity in sports is a vital tool for maintaining sustainability and facing sudden challenges. Facing crises through management strategies not only prevents potential losses but also leads to enhancing the sustainability and added value of professional sports. Therefore, the main objective of the present study is to present risk reduction strategies according to the objectives of actors, especially media managers, to improve productivity in Iraqi professional sports, based on the key actor analysis technique.

Methods: This was done using a strategic planning simulation tool called MacTur. In this study, 18 participants were selected purely purposefully.

Results: The findings show that the objectives or social crises, lack of hardware standards, environmental, political, technological, economic, media and emerging crises are fully agreed upon by all the main actors in the issue of crisis management in Iraqi professional sports. However, the main actors, in relation to natural, security and global crises, do not have such a firm opinion and are somewhat opposed to some of the goals. It was also found that the sports federation and sports do not have any special ability in the face of security crises. It seems that the goals of each of these actors in promoting productivity overlap to some extent, but there are also differences in their priorities and approaches.

Conclusions: The selection and implementation of appropriate strategies for risk reduction depends on various factors, including the type of crisis, the goals of the actors and the available resources. A strategy for developing media literacy among various stakeholders of sports with education was also presented.

Cite this article: Tuama, Wisam Mohammed., Shojaei, Vaheid., Munaf, Suhair Meteab & Nazari, Rasol. (2025). Media Trustees as Key Actors in Dealing with Iraq's Sports Crises. *Jahesh*, 3 (2), 1-16.

© The Author(s).

Publisher: Gorgan Branch, Islamic Azad University.

متولیان رسانه به عنوان بازیگران کلیدی مقابله با بحران‌های ورزش عراق

وسام محمد طعمه^۱ | وحید شجاعی^۲ | سهیر متعب مناف^۳ | رسول نظری^۴

^۱ گروه مدیریت ورزشی، واحد اصفهان (خوارسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانمۀ vesamhammadtomeh@gmail.com

^۲ نویسنده مسؤول، گروه تربیت بدنه، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران. رایانمۀ shojaei.vahid@iau.ac.ir

^۳ گروه تربیت بدنه، دانشگاه بغداد، عراق. رایانمۀ edu.iqsuhair.m@cope.uobaghdad

^۴ گروه مدیریت ورزشی، واحد اصفهان (خوارسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانمۀ r.nazari@iau.ac.ir

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۳/۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۵/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۵/۲۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۶/۳۱

هدف: ارتقای بهره وری در ورزش یک ابزار حیاتی برای حفظ پایداری و مواجهه با چالش‌های ناگهانی است. مواجهه با بحران‌ها، از طریق استراتژی‌های مدیریتی، نه تنها از ضررها احتمالی جلوگیری می‌کند بلکه به ارتقاء پایداری و ارزش افزوده ورزش می‌انجامد. از این رو هدف اصلی پژوهش حاضر، ارائه استراتژی‌های کاهش ریسک با توجه به اهداف بازیگران بخصوص متولیان رسانه ای ارتقای بهره وری در ورزش عراق، بر اساس تکنیک تحلیل بازیگران کلیدی می‌باشد.

روش پژوهش: این امر بوسیله ابزار شبیه‌سازی برنامه‌ریزی استراتژیک به نام مکتور انجام گردید. در این مطالعه، ۱۸ مشارکت کننده بصورت کاملاً هدفمند انتخاب گردیدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که اهداف یا بحران‌های اجتماعی، نبود استاندھاردهای سخت‌افزاری، زیست‌محیطی، سیاسی، فناوری، اقتصادی، رسانه‌ای و بحران‌های نوظهور، به طور کامل مورد توافق همه بازیگران اصلی در مسئله مدیریت بحران در ورزش حرفه‌ای عراق می‌باشد. اما بازیگران اصلی، در ارتباط با بحران‌های طبیعی، امنیتی و جهانی، چنین نظر قاطعی ندارند و تا حدودی با برخی از اهداف مخالفند. همچنین مشخص گردید که فدراسیون ورزش و ورزش، در برابر بحران‌های امنیتی، توانایی خاصی ندارند. به نظر می‌رسد، اهداف هر یک از این بازیگران در ارتقای بهره وری، تا حدی با یکدیگر همپوشانی دارد، اما تفاوت‌هایی نیز در اولویت‌ها و رویکردهای آنها مشاهده می‌شود.

نتیجه گیری: انتخاب و اجرای استراتژی‌های مناسب برای کاهش ریسک، به عوامل مختلفی از جمله نوع بحران، اهداف بازیگران و منابع موجود بستگی دارد. استراتژی توسعه سواد رسانه ای در بین ذینفعان مختلف ورزش با آموزش، نیز ارائه گردید.

کلیدواژه‌ها:

بازیگران کلیدی،

رسانه،

ریسک،

ارتقاء بهره وری،

ورزش.

استناد: طعمه، وسام محمد، شجاعی، محبید، سهیر متعب، مناف و نظری، رسول. (۱۴۰۴). متولیان رسانه به عنوان بازیگران کلیدی مقابله با بحران‌های ورزش عراق، جهش، (۳)، ۱-۱۶.

© نویسنده‌گان.

ناشر: واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی.

مقدمه

دوران معاصر، عرصه تحولات شگرف و پویایی شتابنده است. تغییرات چنان برقآسا و غافل‌گیرکننده از راه می‌رسند که کوچکترین کم‌توجهی به آن می‌تواند به بهای گزاف غافلگیری استراتژیک در تمام عرصه‌های سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و رسانه‌ای ، فناوری و حتی فرهنگی تمام شود (نظری، ۲۰۱۷). برای سازگاری با این تحولات، سیاست‌گذاری‌ها نیز دچار تحول شدند؛ برای همانگی با این فرآیندها، حوزه‌های جدید دانشی نیز ایجاد شدند که مدعی بودند سازگاری حوزه‌های سیاست‌گذاری با تحولات مذکور، فرآیندی پیچیده است و تکمیل آن نیازمند انقلاب در بنیادهای این حیطه و حوزه‌های مشابه است(شهریاری و همکاران، ۲۰۱۹).

در این محیط سرشار از پیچیدگی و تغییرات مداوم و آکنده از عدم قطعیت رسانه‌ای، به نظر می‌رسد تنها رویکرد و سیاستی که احتمال موققیت و رسیدن به توسعه را مهیا می‌کند، تلاش برای معماری آینده است(نظری و قاسمی، ۲۰۱۳)؛ هر چند خزایی (۱۳۹۹) معتقد است که این تلاش همواره با خطرپذیری فراوان قرین بوده است، اما می‌توان بیان نمود که به هر حال پذیرش این مخاطرات، به مراتب از دست روی دست گذاشتن و نظاره‌گر بودن تحولات آینده، عاقلانه‌تر است. ضای ورزش و مخصوصاً ورزش پرطرفدار ورزش، نیز مانند دیگر جنبه‌های زندگی بشر از تغییرات شتابان، پویایی غیرخطی و پیچیدگی‌های بسیار زیاد، تأثیرات زیادی پذیرفته‌اند. در این شرایط، یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سازمان دهنگان ورزش، موضع با بحران‌ها و ریسک‌های احتمالی است که همیشه احتمال وقوع آن وجود دارد و حجم زیادی از وقت سازمان‌های متولی را معطوف به خود می‌نماید(صیرفیان و همکاران، ۲۰۲۴). به نظر می‌رسد یکی از راه‌هایی که می‌تواند بستر سازی مناسب برای پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران باشد، بهره‌گیری از زمینه دانشی و آگاهی‌های نوین است. همانطور که در اوایل مبحث، مطرح گردید، یکی از این روش‌های نوین، معماری یا ساخت آینده با روش‌های علمی بسیار جدید است. آینده‌نگاری به مثابه یکی از راهکارهای ارائه شده برای مشکلات فوق، یکی از حوزه‌های دانش است که بر جامع‌نگری و مشارکت مبتنی است(نظری و همکاران، ۲۰۲۳).

ورزش به عنوان فعالیتی برای تمرین بدن و ذهن انسان به صنعتی جهانی تبدیل شده که جمعیت سراسر جهان را مجدوب خود کرده است؛ به گونه‌ای که میلیاردها نفر درگیر این صنعت شده‌اند و میلیون‌ها شغل نیز در این صنعت ایجاد شده است (استاتوپولو و همکاران، ۲۰۲۲). ارزش بازار جهانی ورزش در سال ۲۰۲۰، ۳۸۸/۲۸ میلیارد دلار برآورد شد و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۵ به ۵۹۹/۹ میلیارد دلار افزایش یابد (شرکت تحقیقات تجاری، ۲۰۲۰). این حال، با رشد و شکوفایی صنعت ورزش، جنبه تاریکتری از آن آشکار شده و فساد، تقلب و رشوی در ورزش به طور مکرر در پوشش خبری مشاهده شده است (گورس و چادویک، ۲۰۱۱). بهره‌گیری ورزش از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ای، سبب استقبال بی سابقه جامعه از ورزش شده است. از سویی می‌توان گفت که ورزش، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ای را نیز به طور کاملاً فزاینده ایی به خدمت گرفته است. ورزش، رسانه و شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ای از لحاظ مختلفی ویژگیهای مشترکی دارند. اول این که به پدیده‌ها و موضوع‌های جهانی تبدیل شده‌اند.

^۱Stathopoulou et al.

^۲The Business Research Company

^۳Gorse & Chadwick

دوم این که از صنایع رو به رشد و سودآور محسوب می‌شوند و سوم این که با در نظر گرفتن ورزش و رسانه به معنای امروزی هر دو از پدیدههای مربوط به قرن اخیرند و در نهایت این که هر دو دارای ابعاد گسترده و متنوع اجتماعی و رسانه‌ای، فرهنگی و سیاسی می‌باشند (زارع و همکاران، ۲۰۱۵).

ذکری و نصیری (۲۰۲۲) نشان دادند که به ترتیب عوامل اقتصادی، برون سپاری و تعهد و سازمانی بیشترین تاثیر را بر ایجاد فساد در سازمان‌های ورزشی دارند. ناصری و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که بیشترین توافق نظر خبرگان درباره‌ی فساد شبکه‌ای به شاخص «تنوع مهارت و تخصص اعضاء» اختصاص پیدا کرد و کمترین هم به معیار «انحصار» تعلق گرفت. افضلی موسوی و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که عامل فساد مدیریتی، خانوادگی، فرهنگی، اجتماعی و رسانه‌ای و رسانه‌ای بر روی بروز فساد اخلاقی در ورزش پایه تاثیر دارند. یعنی^۱ نشان داد که رسانه‌های جمعی و فعالیت در این حوزه‌ها بر کنترل و کاهش فساد اثرگذار است. ستافوپولو و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که ارزش‌های خاص مرتبط با تهدیدات اخلاقی در قبال تیم با ارزش‌های جهان‌شمولي که انصاف را در ورزش می‌طلبند، برخورد می‌کند. علاوه بر این، هنجارهای اجتماعی و رسانه‌ای فساد، تضاد بین ارزش‌های عام‌گرا و خاص‌گرا را تعدیل می‌کند. مانولی و جانسیس^۲ (۲۰۲۱) نشان دادند که یافته‌های این مطالعه به بررسی نقش چندجانبه رسانه‌ها در فساد ورزشی اجازه می‌دهد و در عین حال موانع درونی و بیرونی را که با آن مواجه هستند، از طمع شخصی گرفته تا فشارهای مبتنی بر بازار و طرد رسانه‌ها توسط سیستم گسترش‌تر مبارزه با فساد، آشکار می‌سازد.

روز به روز بر محبوبیت ورزش، نزد جهانیان افزوده می‌شود و میلیون‌ها نفر در سراسر جهان را در هر سنی درگیر خود می‌کند (فلمینگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). ورزش، نقش (ویتل^۴، ۲۰۲۴) و هویت منحصر به فردی (ترادوا و یائو، ۲۰۲۱) در اکثر جوامع دارد (یائو و همکاران، ۲۰۲۳) و در شکل‌های مختلف خود، بخشی از حیات روزمره بسیاری از مردم است (جاکمان^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). امروزه ورزش، تبدیل به یکی از بزرگترین صنایع در دنیا گردیده است (جانگ و جو^۶، ۲۰۲۱). از جذاب‌ترین منظرهای ورزش، ورزش‌حرفه‌ای می‌باشد. ورزش‌حرفه‌ای از جمله عوامل حیاتی در توسعه صنعت ورزش در کشورهای مختلف است (اینوبی^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). رشد فرآینده مشارکت ورزشی در شمار زیادی از کشورها، ثروت، محبوبیت و شهرتی که ورزشکاران بزرگ برای خود کسب کردند، از مهم‌ترین عوامل دگرگون شدن مفهوم ورزش آماتوری و تحول تدریجی آن به ورزش‌حرفه‌ای بود (تسنگ^۸ و همکاران، ۲۰۱۷). ورزش‌حرفه‌ای یک نوع تجارت ورزشی است که در آن برجذب ورزشکاران بسیار ماهر تأکید می‌شود (هسینگ، ۲۰۲۴^۹). ویژگی این نوع از ورزش، رونقزایی است (گوارتز و اسپینز، ۲۰۲۲^{۱۰}؛ ریچاردسون و مک‌کنا، ۲۰۲۲^{۱۱}).

^۱ Yen
^۲ Manoli & Janečić
^۳ Sport
^۴ Fleming
^۵ Whittle
^۶ Trudeau & Yao
^۷ Jackman
^۸ Zhang, & Xu
^۹ Inoue
^{۱۰} Tseng
^{۱۱} Hsiung
^{۱۲} Gwartz&Spence
^{۱۳} Richardson&McKenna

در میان تمام رشته‌های مختلف ورزش حرفه‌ای، ورزش ورزش یکی از پرطرفدارترین و دوست داشتنی‌ترین ورزش‌های گروهی در دنیا به شمار می‌آید. ورزش حرفه‌ای، به گونه‌ای سازماندهی می‌شود که برترین ورزشکاران برای جذب بیشترین تماشاگر و درآمد مالی به خدمت گرفته شوند (حسینگ، ۲۰۲۴؛ مادن، ۲۰۱۲). امروزه ورزش رایج‌ترین رشته ورزشی در اکثر عراق‌های دنیاست. حتی کسانی که نسبت به ورزش بی‌تفاوت و بی‌علاقه‌اند اهمیت اجتماعی و رسانه‌ای آن را انکار نمی‌کنند. علاقه‌مندی به پیگیری و تماشای مسابقه‌های ورزش به اندازه‌ای است که گمان نمی‌رود هیچ واقعه علمی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و رسانه‌ای و فرهنگی باشد که جامعه‌ای با این وسعت بخواهد با این شتاب جریان وقوع آن را دنبال کند (سهرابی و همکاران، ۲۰۲۴). چالش سازمان‌دهندگان ورزش حرفه‌ای، منعطف بودن برای برطرف کردن نیازهای گروه‌ها و ورزش‌های متفاوت است (استوارت و راینر، ۲۰۲۴). یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سازمان‌دهندگان ورزش، مراجع با بحران^۳‌ها و ریسک^۴‌های احتمالی است که احتمالاً در بخش‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی، زیرساختی، رویدادی، ملی و بین‌المللی به وقوع می‌پیوندد.

دبیرخانه راهبرد بین‌الملل (ISDR) وابسته به سازمان ملل متحد^۵، در جدیدترین بیانیه خود بحران را از هم‌گسیختگی جدی در عملکردهای یک جامعه که منجر به ایجاد خسارات انسانی، سرمایه‌ای و یا زیست‌محیطی می‌گردد، تعریف کرده است (دلوین، ۲۰۲۳^۶). به این ترتیب در صورتی به حادثه‌ای بحران اطلاق می‌شود که سازگاری با آن با توجه به منابع موجود فراتر از توان جامعه باشد؛ از این دیدگاه، وقوع حوادث معمولاً ناشی از اثرات منفی مخاطراتی^۷ است که به خوبی مدیریت نشده‌اند (کومبیس و لافر، ۲۰۲۲^۸). گئورگ و پرات^۹ (۲۰۲۴) بحران را واقعه‌ای ناگهانی و بدشانسی بزرگی که باعث آشفتگی در اساس روابط و فعالیت‌های معمول جامعه می‌شود تعریف کرده‌اند.

در جهت مهار حوادث غیرمترقبه و آمادگی برای مقابله با بحران، وجود سیستمی به نام "سیستم ارتقای بهره وری"^{۱۰} ضروری است. این سیستم مدیریتی می‌باشد، با برنامه‌ریزی دقیق و تشکیل کمیته‌هایی برای جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل داده‌ها، به پیش‌بینی احتمال وقوع بحران و پیشگیری از آن، همچنین تحلیل بحران بوجود آمده و چگونگی مقابله با آن، برآورد خسارت مادی و معنوی، در نهایت ایجاد تعادل و بازگرداندن شرایط پیشین، بپردازد (پاکباز، ۱۴۰۰). ارتقای بهره وری، طیفی از فعالیت‌های طراحی شده برای تداوم کنترل بر بحران و شرایط اضطراری؛ و فراهم آوردن چهارچوبی برای کمک به افراد در معرض خطر یا بازیابی اثرات ناشی از بحران‌هاست (کومبیس، ۲۰۰۸^{۱۱}). به عقیده صیرفیان و همکاران (۲۰۲۴)، از ضروریات ارتقای بهره وری، اتخاذ استراتژی انعطاف‌پذیری^{۱۲} است. به این معنا که در مراحل مختلف وقوع یک بحران، می‌باشد از استراتژی و راهبرد مناسب با آن مرحله استفاده کرد.

Madden

Stewart & Rayner

Crisis

Risk

ISDR (International Strategy for Disaster Reduction)

Devlin

Hazards

Coombs & Laufer

George & Pratt

Coombs

Flexible Strategy

راهبرد کلی ارتقای بهره وری قبل از وقوع، راهبرد کنشی است یعنی ارتقای بهره وری بر آن است که با پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران، جلوگیری و یا حجم آن را مهار کند و یا کاهش دهد.

به نظر می‌رسد یکی از راههایی که می‌تواند بسترسازی مناسب برای پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران باشد، بهره‌گیری از زمینه دانشی و آگاهی‌های نوین است. یکی از این دانش‌های نوین که اندیشمندان بزرگی در سرتاسر جهان با تمسک به آن، خدمتگزار دولت خود هستند، دانش آینده‌پژوهی^۱ است (مک کوا^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). در واقع سیاستگذاران کشورها با هدف ساخت آینده مطلوب خویش اقدام به آینده‌نگاری در بسترها مختلف می‌کنند، سناریو موجب گسترش فرصت‌ها می‌گردد، راههای درک و مداخله در آینده را ممکن می‌سازد و منجر به توسعه استراتژی سازمانی و عمل به آن می‌شود (ادیب روشن و همکاران، ۲۰۲۰). آدامسون^۳ و همکاران (۲۰۲۴) در ارتباط با نوآوری، بنتلی^۴ و همکاران (۲۰۲۴) با رویکرد سلامتی و همیلتون^۵ (۲۰۲۱) با رویکرد آموزش رسانه‌ای و یادگیری، اشاره نمود. پس با این تحلیل‌ها، می‌توان اذعان نمود که برنامه‌ریزی در ورزش‌حرفه‌ای به خاطر وجود بحران‌های مختلف و عدم توانایی در پیش‌بینی آنها، دارای چالش‌های خاص خود است؛ از این رو احتمالاً استفاده از ابزار برنامه‌ریزی سناریو در محیط سرشار از عدم قطعیت فعلی، می‌تواند تأثیر بسزایی در کنترل بحران‌های ورزش‌حرفه‌ای در عراق داشته باشد. هر چند تاکنون در ارتباط با طراحی سناریوهای رسانه‌ای ارتقای بهره وری در ورزش‌حرفه‌ای مطالعه‌ای ثبت نگردیده است، بر اساس ادبیات ارائه شده، می‌توان اذعان نمود که نداشتن سناریو و نگاه آینده‌نگارانه در طراحی ارتقای بهره وری در تحقیقات گذشته، یک خلاصه اساسی و یک گپ عمده در مدیریت ورزش و ورزش عراق است.

این پژوهش از جنبه‌های نوآوری بسیار مهم و متمایزی برخوردار است. اولاً، این تحقیق به دلیل تمرکز بر مدیریت بحران‌های ورزش‌حرفه‌ای در عراق، یک زمینه کاملاً نو و تازه را مورد بررسی قرار داده است. در حوزه ورزش، به ویژه ورزش، این نگرش به ارتقای بهره وری‌ها اغلب از دیدگاه‌های مدیریتی عمومی بازتاب می‌یابد. اما این تحقیق به دلیل تمرکز خاص بر ورزش عراق، از دیدگاه‌های مختص و خاص به این موضوع پرداخته و سناریوهای رسانه‌ای را تدوین می‌کند که با ویژگی‌های مختص و شایسته این بازار و جامعه سازگاری دارند. ثانیاً، این تحقیق از منابع داده‌ای به روز و مناسب استفاده می‌کند که براساس شرایط و واقعیت‌های فعلی ورزش عراق تنظیم شده‌اند. تمرکز بر روی این منابع داده‌ای به تازگی آن را از دیگر تحقیقات موجود متمایز می‌کند. این پژوهش به عنوان یک تحقیق پیشرو، از طریق بهره‌گیری از داده‌های جدید و بهروز، رویکردی نوین و پیشرفت‌های را در ارتقای بهره وری‌های ورزش عراق ارائه می‌دهد که با موجودیت‌ها و چالش‌های این حوزه هماهنگ و توجیه شده است. محیط ورزش، مدام در معرض تغییرات بسیار قرار دارد و دارای عدم قطعیت‌های بسیاری است و ارتقای بهره وری‌ها را تا حدود بسیار زیادی با مشکل مواجهه کرده است، در این راستا نیاز به سیاست‌گذاری از طریق آینده‌نگاری، مورد توجه و تأکید است، می‌تواند گامی به سوی توسعه ورزش و در نهایت برنامه‌ریزی اصولی در ارتقای بهره وری ورزش در عراق گردد.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیقات علمی را بر اساس چگونگی به دست آوردن داده‌های مورد نیاز طرح تحقیق می‌توان به تحقیقات توصیفی یا غیرآزمایشی و تحقیقات آزمایشی تقسیم کرد. تحقیق حاضر در مرحله گردآوری داده‌ها به صورت واقعی و بدون دست کاری در زمرة تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) محسوب می‌شود. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از منظر روش یک پژوهش کیفی و از نوع پژوهش‌های آینده‌نگارانه است. در این پژوهش سعی گردید بر اساس اهداف فرعی مشخص شده، دو نوع از رویکردهای متفاوت آینده‌نگاری، همچنین روش نظریه داده‌بنیاد به کار گرفته شود تا اهداف فرعی، پوشش یابند. بدین صورت که برای هدف از رویکرد تحلیل بازیگران و برای اهداف استفاده شده است.

تحلیل بازیگران یا تحلیل ذینفعان فرآیندی است که به کمک آن افراد یا گروه‌هایی را که بیشترین نفوذ و تأثیر را بر یک موضوع، مسئله، فعالیت، راهبرد یا تصمیم‌گیری را دارند، شناسایی می‌شوند.

طبقه‌بندی بازیگران بر مبنای تأثیرگذاری و تأثیرپذیری نسبی آن‌ها از یکدیگر است که داده‌های مربوط به آن به کمک ماتریس بازیگر^۱ مشخص می‌شود. هدف دوم شناسایی موضع‌گیری هر یک از بازیگران نسبت به اهداف، اولویت‌ها یا مسائل کلیدی است و برای رسیدن به این هدف از ماتریس بازیگر^۲–اهداف استفاده می‌شود. در روش تحلیل بازیگران کلیدی، شیوه کار بدین صورت است که ابتدا باید بر اساس مصاحبه با خبرگان و یا رجوع به منابع معتبر و مرتبط و بر اساس مسئله تحقیق، بازیگران کلیدی (سازمان‌هایی که در ارتقای بهره وری در ورزش عراق تأثیرگذار هستند و می‌توانند تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نمایند) و اهداف مرتبط (متناوب با مسئله تحقیق؛ اهدافی که بتوان بازیگران اصلی را بر اساس آنان مورد تحلیل قرار داد) مشخص گردد. پس از شناسایی بازیگران و اهداف اصلی، ابتدا ماتریس بازیگر^۳ بازیگر با استفاده از راهنمای تکمیل ماتریس توسط کارشناسان تکمیل گردید. ماتریس اثرات متقابل میان بازیگران یا ماتریس بازیگر^۴ بازیگر، ماتریسی بدون علامت (ثبت و منفی) است که شدت اثرگذاری عناصر سطحی بر عناصر ستونی را مشخص می‌نماید. عدد صفر به معنای نبود رابطه یا اثر متقابل و اعداد یک تا ۴ بیانگر شدت اثرگذاری یا نفوذ بازیگران بر یکدیگر است. در ادامه ماتریس بازیگر^۵ –اهداف شکل گرفت و خبرگان، بر اساس راهنمای تکمیل ماتریس، امتیازدهی نمودند. این ماتریس بر خلاف ماتریس قبلی ماتریس علامت‌دار است که موافقت یا مخالفت بازیگران با اهداف را نشان می‌دهد. شدت این موافقت و مخالفت با اعداد بین ۴ تا ۰ تا ۴ ثبت می‌گردد. تمام این مراحل و گام‌ها با استفاده از نرم افزار MACTOR^۶ انجام می‌پذیرد. این نرم‌افزار برای سنجش موازنۀ قدرت میان بازیگران و ذینفعان متعدد در مسئله و بررسی همگرایی یا واگرایی آنها برای دستیابی به اهداف مدنظر کاربرد دارد. از این رو، این روش تحلیل بازیگران به روش مک‌تور معرف است. پس از ساخت و تکمیل ماتریس‌های بازیگر^۷ – بازیگر و بازیگر^۸ – اهداف، می‌توان خروجی‌های متنوع نرم‌افزار مک‌تور را مورد تحلیل قرار داد. در مرحله تحلیل بازیگران کلیدی، جامعه آماری خبرگان مدیریت‌ورزشی با سابقه کار اجرایی در ورزش حرفه‌ای و مدیریت‌سازمان‌های بزرگ ورزشی و آشنایی با مدیریت‌بحران و ریسک بودند. حجم نمونه در این قسمت از پژوهش، ۱۸ نفر از جامعه ذکر شده بود. جدول (۱)، نقش‌های آکادمیک و حرفه‌ای مشارکت‌کنندگان در این قسمت از تحقیق را نشان می‌دهد. در تحلیل بازیگران کلیدی،

^۱ Actor-Actor
^۲ Actor-Goals

نمونه‌ها از طریق روش نمونه‌گیری کاملاً هدفمند و با درنظرگرفتن تناسب افراد برای پاسخگویی به هدف تحقیق انتخاب شدند و ماتریس‌های بازیگر – بازیگر و بازیگر – اهداف را تکمیل نمودند. گرداوری داده‌ها با مصاحبه‌های عمیق و پرسش‌نامه‌های باز صورت گرفت. در تحلیل بازیگران کلیدی، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از یکی از ابزارهای کاربردی در تحلیل سیستم‌های پیچیده، به نام تحلیل تأثیرات متقابل استفاده گردید. روش تحلیل تأثیرات متقابل روشی خبره محور است که نتایج کمی از آن بدست می‌آید. بنیان اصلی روش تحلیل تأثیرات متقابل، بر ماتریس تأثیرات استوار است. در گام اولی، یعنی تحلیل بازیگران کلیدی، تمام مراحل و گام‌ها با استفاده از نرم‌افزار مکتور انجام می‌شود. این نرم‌افزار برای سنجش موازنۀ قدرت میان بازیگران و ذینفعان متعدد در مسئله و بررسی همگرایی یا واگرایی آن‌ها برای دستیابی به اهداف مدنظر کاربرد دارد.

جدول (۱) نقش‌های آکادمیک و حرفه‌ای مشارکت‌کنندگان در قسمت تحلیل بازیگران کلیدی

نقش‌های حرفه‌ای	نحوه دانش تخصصی
مدیر ارشد فدراسیون	برنامه‌ریزی استراتژیک و آینده‌نگاری در ورزش
معاون مدیر کل ورزش	
مدیر باشگاه	
نایب‌رئیس فدراسیون	
مدیر ارشد فدراسیون	
مدیر باشگاه	
دبیر فدراسیون	
مدیر ارشد فدراسیون	
رئیس هیئت استانی	پژوهش مرتبط با در ورزش
مدیر ارشد فدراسیون	
معاون مدیر کل ورزش	
مدیر ارشد فدراسیون	
مدیر باشگاه	جامعه‌شناسی و روان‌شناسی ورزشی
رئیس هیئت استانی	
مدیر ارشد فدراسیون	رسانه و ارتباطات در ورزش
روابط عمومی فدراسیون	
روابط عمومی اداره کل	
مدیر باشگاه	

یافته‌های پژوهش

از آنجایی که مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق، بازیگران کلیدی زیادی دارد، در این قسمت از پژوهش، میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بازیگران کلیدی بر یکدیگر و همچنین شناسایی موضع هر یک از بازیگران نسبت به اهداف را مورد بررسی قرار می‌دهیم. بر اساس نظر خبرگان، بازیگران کلیدی مسئله مدیریت بحران در ورزش تعریف گردیدند.

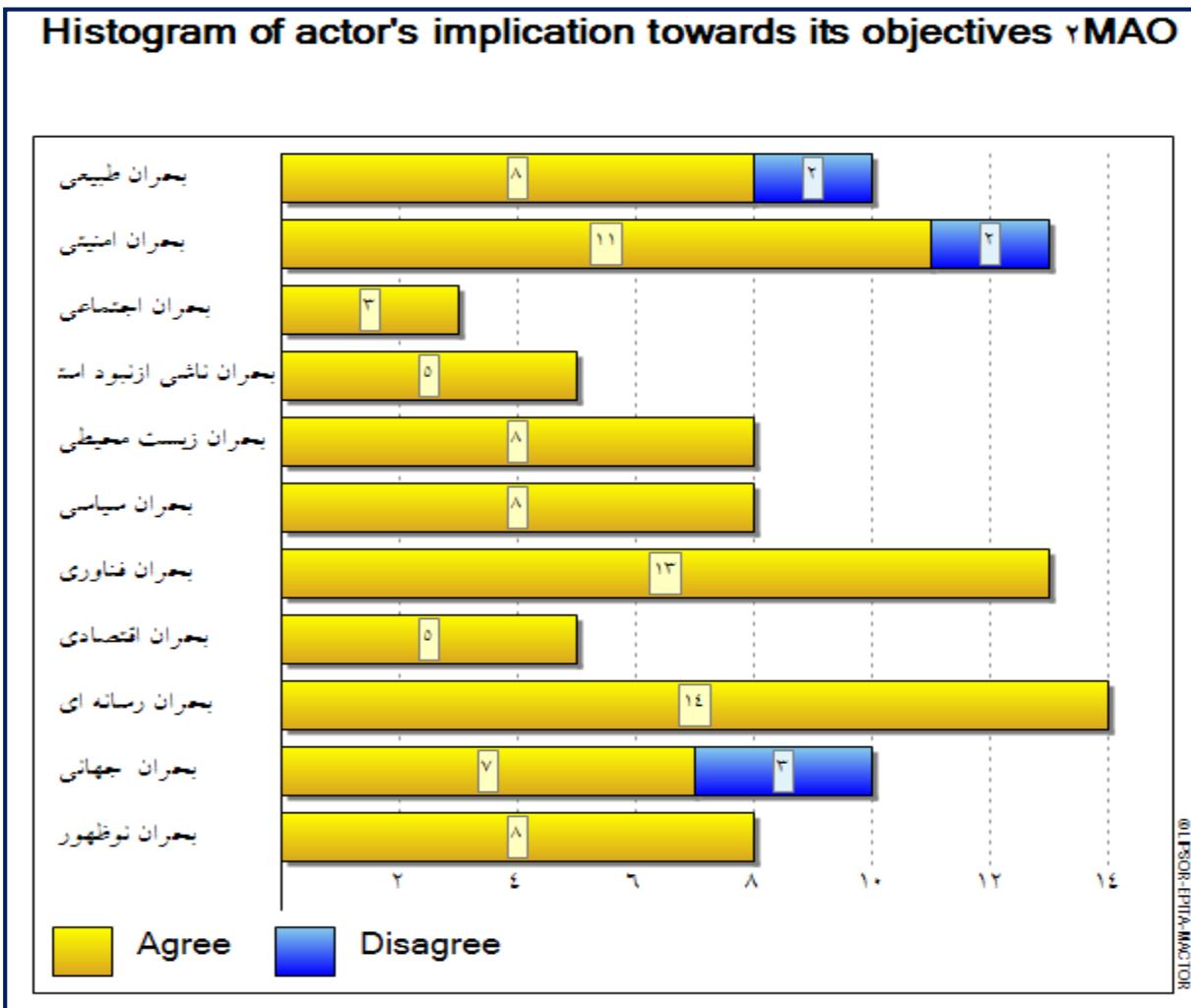
جدول (۲) اهداف اصلی یا بحران‌های احتمالی مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق

ردیف	بحران (هدف اصلی)	توضیحات
۱	بحران طبیعی	همچون زلزله، سیل، حریق و ... که می‌توانند بر ورزشگاهها، مسابقه یا تمرینات تأثیر بگذارند.
۲	بحران امنیتی	مانند خشونت در ورزشگاهها یا تهدیدات امنیتی برای بازیکنان و تیم‌ها.
۳	بحران اجتماعی	واکنش‌های اجتماعی نسبت به رویدادها، مسائل با هواداران و تأثیرات اجتماعی مختلف.
۴	بحران ناشی از نبود استاندارد	بحaran ناشی از نبود استاندارد سخت‌افزاری در ورزش به معنای وجود مشکلات و نقص‌های مرتبط با تجهیزات و ابزارهای ورزشی است که می‌تواند منجر به آسیب‌های فیزیکی یا عدم اطمینان در عملکرد ورزشکاران شود.
۵	زیست‌محیطی	آلودگی هوا و آب در ورزشگاهها، استفاده نامناسب از منابع طبیعی مانند آب و انرژی، تولید زباله‌های بی‌رویه و تخریب محیط‌زیست به دلیل فعالیت‌های ورزشی می‌شود.
۶	بحران سیاسی	اختلافات سیاسی که به ورزش و فعالیت‌های وابسته به آن تأثیر بگذارد.
۷	بحران فناوری	از مشکلات سامانه‌های رایانه‌ای و فناوری تا نقص‌های فنی در تجهیزات ورزشی و بحران فناوری نوین.
۸	بحران اقتصادی	از بدھی‌ها و مشکلات مالی گرفته تا سقوط مالی یا تخلفات مالیاتی.
۹	بحران رسانه‌ای	انتشار شایعه‌ها، انتقادات شدید رسانه‌ها یا فاش شدن اطلاعات حساس!
۱۰	بحران جهانی	مسائلی مانند انتقال بازیکنان، تغییرات قوانین فیفا و اتفاقات بین‌المللی که می‌توانند بر ورزش هر کشور تأثیر بگذارند.
۱۱	بحران‌های نوظهور	شامل مسائلی همچون تأثیرات تغییرات آب و هوایی بر رویدادهای ورزشی، مشکلات مربوط به تکنولوژی رسانه‌ای و استفاده از داده‌های بزرگ، همچنین تغییرات در الگوهای مصرف کنندگان و توسعه فناوری‌های جدید!

پس از تعریف بازیگران و اهداف، برای استفاده از گزارش‌های نرم‌افزار Mactor باشد که مقادیر ماتریس بازیگر – بازیگر و ماتریس بازیگر – اهداف وارد گردد. لازم به توضیح است که ماتریس مقادیر مواضع بازیگران و اهداف، اطلاعاتی در مورد موضع هر بازیگر نسبت به هر هدف (طرفدار، مخالف، بی‌تفاوت) و سلسله مراتب اهداف آن ارائه می‌دهد. جدول (۳) میانگین نظرات خبرگان در ماتریس بازیگر – اهداف می‌باشد که در نرم افزار وارد گردید. هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف آن، این هیستوگرام از ماتریس رابطه بازیگران – اهداف (۲۰۰۰) که اطلاعات اولیه آن توسط کاربر وارد گردید. این هیستوگرام نشان‌دهنده وضعیت اهداف بازیگران است. در واقع به صورت کلی نشان می‌دهد که همه بازیگران تا چند اندازه با یک هدف، موافق

^۱. Histogram of actor's implication towards its objectives

یا مخالفند. شکل (۲) هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف (بحران‌ها) در مسئله مدیریت‌بحaran در ورزش عراق را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که اهداف یا بحران‌های اجتماعی، نبود استاندهاردهای سخت‌افزاری، زیست‌محیطی، سیاسی، فناوری، اقتصاد، رسانه‌ای و بحران‌های نوظهور، اذعان داشته‌اند که می‌توانند موفق باشند و می‌توان بیان نمود که به طور کامل مورد توافق همه بازیگران اصلی در مسئله مدیریت‌بحaran در ورزش عراق می‌باشند. بازیگران اصلی، در ارتباط با بحران‌های طبیعی، امنیتی و جهانی، چنین نظر قاطعی ندارند و تا حدودی با برخی از اهداف مخالفند

شکل (۱) هیستوگرام پیامد بازیگر نسبت به اهداف بازیگران کلیدی

بحث و نتیجه‌گیری

مدیریت‌بحaran ورزش عراق، هماهنگی و همگرایی میان بازیگران کلیدی از اهمیت بسزایی برخوردار است. شناخت همگرایی‌های قوی و ضعیف میان این بازیگران، اساسی برای تدوین استراتژی‌ها و طرح‌های مدیریت‌بحaran مؤثر است. نتایج حاکی از این است که وزارت‌خانه ورزش و جوانان و وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما به عنوان متولی رسانه‌ها دارای هماهنگی بسیار خوبی در مسائل مدیریت‌بحaran هستند، که این می‌تواند بهبودهای چشمگیری در مدیریت‌بحaran ورزش عراق به دنبال داشته باشد. اما ضعف در هماهنگی و همگرایی میان ورزش و دو بازیگر شورای

تأمین استان‌ها و یگان‌های ویژه انتظامی، نیازمند توجه و تلاش بیشتری است. در نهایت، ایجاد هماهنگی و همگرایی بیشتر بین تمام بازیگران اصلی این حوزه، با استفاده از مکانیسم‌های هماهنگ‌سازی و همکاری می‌تواند به بهبود کلی مدیریت بحران ورزش عراق کمک کند و در پیشگیری یا مدیریت بهتر بحران‌های آینده تأثیرگذار باشد.

یافته‌هایی که ارائه شده اشاره دارد که در مواجهه با بحران‌های مختلف در ورزش عراق، فواصل و ارتباطات بین نهادها و نهادهای مختلف نسبت به هم متفاوت است. به عنوان مثال، وزارت ورزش و جوانان با شورای تأمین استان‌ها نزدیک‌ترین فاصله را دارد که می‌تواند نشان از هماهنگی و همکاری نسبتاً بیشتر در مدیریت بحران باشد. از طرفی، فدراسیون ورزش و ورزش دارای فاصله کمتری هستند که می‌توانند نشان از رابطه نزدیک‌تر و همکاری بیشتر در مواجهه با بحران‌ها باشد. اما با وجود این نزدیکی، هماهنگی واقعی و همکاری میان این نهادها ممکن است نیازمند تقویت و افزایش بیشتری باشد. به طور کلی، این یافته‌ها نشان می‌دهد که مواجهه با بحران‌های ورزش عراق نیازمند توسعه و تقویت هماهنگی و همکاری بین نهادهای مختلف این صنعت است. تقویت روابط و ارتباطات بین وزارت‌خانه‌ها، فدراسیون ورزش، باشگاه‌های حرفه‌ای، و سایر نهادهای مرتبط می‌تواند منجر به مدیریت بهتر و کارآمدتر بحران‌ها در این حوزه شود.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، می‌توان نتیجه گرفت که در مدیریت بحران ورزش عراق، هر یک از بحران‌ها از نظر فاصله و همبستگی با یکدیگر دارای وضعیت‌های مختلفی هستند. این نقشه‌ی وضعیت می‌تواند به مسئولان و تصمیم‌گیران کمک کند تا برنامه‌های مدیریتی و واکنشی مناسب‌تری در قبال هر یک از این بحران‌ها ایجاد کنند. برای مثال، وضعیت فاصله نسبتاً کم بین بحران‌های فناوری، رسانه‌ای و سیاسی می‌تواند نشان‌دهنده نیاز به یک نگرش یکپارچه‌تر در مدیریت بحران باشد. به عنوان یک پیشنهاد، ایجاد یک رویکرد یکپارچه در مقابله با این بحران‌ها و تدوین طرح‌های عملیاتی مشترک بین نهادهای مختلف می‌تواند بهبود واکنش‌ها و کاهش تأثیرات منفی این بحران‌ها را تسهیل کند.

در این شرایط، تعاملات و هماهنگی میان وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما و سایر ارگان‌ها و بازیگران مرتبط با ورزش بایستی به‌طور یکپارچه‌تر و هماهنگ‌تری صورت بگیرد تا اثربخشی مدیریت بحران (بورورس^۱ و همکاران، ۲۰۱۷) در این حوزه به حداقل برسد. همچنین، تأثیر وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما بیشتر از دیگر بازیگران نشان می‌دهد که تمرکز بر هماهنگی و همکاری با این نهاد اصلی می‌تواند در بهبود عملکرد و کارایی مدیریت بحران (عباس و همکاران، ۲۰۲۱) در ورزش عراق تأثیرگذار باشد و تعامل این نهاد با سایر ذینفعان و بازیگران مرتبط با ورزش عراق، گامی موثر در جهت بهبود وضعیت و پیشگیری از بحران‌های احتمالی است.

این یافته نشان می‌دهد که باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، به عنوان بازیگرانی با تأثیرگذاری بیشتر، نقش اساسی در مدیریت بحران ورزش عراق دارند. این نقش بالاتر باعث می‌شود تا توجه و همکاری بیشتری به این باشگاه‌ها در جهت بهبود وضعیت مدیریت بحران (چریستنسن^۲ و همکاران، ۲۰۱۶) ورزش متمرکز شود. اما این نکته نیز مهم است که تأثیرگذاری باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، ممکن است باعث افزایش مسئولیت‌های آن‌ها شود، بنابراین نیاز به هماهنگی

^۱Bowers^۲Christensen

و همکاری بین این باشگاهها و سایر بازیگران مرتبط با ورزش عراق بیشتر از پیش لازم است. این هماهنگی می‌تواند منجر به تدوین و اجرای سیاست‌ها و راهکارهای مشترکی شود که در بهبود ارتقای بهره وری‌های ورزش عراق مؤثر باشد و از آسیب‌های ناشی از این بحران‌ها (زانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۳) کاسته شود.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که توسعه و بهبود عملکرد وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما در مدیریت بحران ورزش می‌تواند بهبود قابل توجهی را در این صنعت به همراه داشته باشد و از آنجایی که این نهاد دارای اثرات گسترهای است، می‌تواند نقش محوری در پیشگیری و مدیریت بحران‌های این عرصه داشته باشد.

با توجه به یافته‌های ارائه شده، مشخص است که وجود اهداف یا بحران‌های مختلف در حوزه‌های مختلف نقش مهمی در موقیت‌های ممکن و برخورد با بحران‌ها دارد. این تفاوت در دیدگاه‌ها و توقعات بین بازیگران اصلی نشان از پیچیدگی و تنوع چالش‌ها در مدیریت بحران (بوندی^۲ و همکاران، ۲۰۱۷) در ورزش عراق دارد. این وضعیت نشان می‌دهد که تحقیقات و برنامه‌ریزی‌های آتی باید با توجه به نقاط مختلف دیدگاه‌ها و اهداف متفاوت این بازیگران انجام شود تا راهکارهایی یافته شود که هماهنگ با اهداف مختلف و تفاوت‌های آنها باشند و بتوانند به صورت کامل تفاوت و همکاری را بین این گروه‌ها تسهیل کنند. یافته‌ها نشان می‌دهد که مجدداً فدراسیون ورزش و باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، در برابر بحران‌های امنیتی، توانایی خاصی ندارند. برای افزایش توانایی مقابله با بحران‌های امنیتی، می‌توان با ایجاد یک سیستم آموزش رسانه‌ای و شبکه همکاری میان وزارت ورزش و نیز ارتقاء همکاری‌ها و تبادل دانش و تجربه بین فدراسیون ورزش، باشگاه‌های حرفه‌ای و سایر نهادهای ذینفع اقدام کرد. این اقدامات می‌تواند منجر به ایجاد یک سیستم هماهنگ و کارآمد در مدیریت بحران‌های امنیتی شود و توانمندی این نهادها را در مواجهه با چالش‌های امنیتی افزایش دهد.

با توجه به یافته‌ها، به نظر می‌رسد که تنها چندین بازیگر کلیدی، از جمله فدراسیون ورزش و بعضی از باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، به خوبی در مقابله با بحران‌های اجتماعی (اوح^۳ و همکاران، ۲۰۱۳) عمل کرده‌اند. این نشان می‌دهد هماهنگی و همکاری بین این بازیگران می‌تواند نقش مؤثری در مدیریت بحران‌های ورزش داشته باشد. از آنجایی که سایر بازیگران علی‌رغم عدم مخالفت با این هدف، توانایی واکنش قابل ملاحظه‌ای را نشان نداده‌اند، لازم است هماهنگی بیشتر و افزایش همکاری بین تمامی ذینفعان و بازیگران کلیدی برای مدیریت بحران‌های اجتماعی در ورزش فراهم شود. این موضوع نیازمند ایجاد مکانیسم‌ها و فرآیندهایی است که توانایی هماهنگی و اقدامات مشترک میان این ارگان‌ها و بازیگران مرتبط را تسهیل کند و از آنجایی که همگرایی در این زمینه وجود دارد، می‌تواند تأثیر قابل توجهی در بهبود مدیریت بحران‌های اجتماعی در ورزش عراق داشته باشد. با توجه به یافته‌های این پژوهش که نشان می‌دهد که تنها چندین بازیگر در مدیریت بحران‌های ناشی از نبود استاندارهای سخت‌افزاری (الیوت^۴ و همکاران، ۲۰۰۱)، عملکرد مؤثری از خود نشان داده‌اند، می‌توان به پیشنهاد یک رویکرد گروهی و هماهنگی بین این بازیگران اشاره کرد. ایجاد گروه‌های کاری مشترک با حضور همه ذینفعان و بازیگران اصلی می‌تواند به تسريع و بهبود عملکرد در مواجهه با

^۱Zhang^۲Bundy^۳Oh^۴Elliott

بحران‌ها کمک کند. این گروه‌ها می‌توانند به اشتراک گذاشتن دانش، تجربیات و استراتژی‌های مؤثر برای مدیریت بحران در ورزش عراق و حتی برنامه‌ریزی پیشگیرانه را ترویج کنند. به این ترتیب، بازیگران مختلف می‌توانند با توجه به اختصاص وظایف و هماهنگی مناسب، عملکرد موثرتری در مواجهه با بحران‌های مختلف نشان دهند و بهبودی قابل توجهی در مدیریت بحران‌ها به دست آورند.

بحران‌های سیاسی در ورزش یک چالش بزرگ به حساب می‌آیند، می‌توان این نتایج را به عنوان نقطه شروعی مهم در مسیر تدوین برنامه‌ها و استراتژی‌های مدیریت بحران‌های سیاسی در ورزش مورد استفاده قرار داد. اما تحت الشعاع قرار گرفتن سایر بازیگران نشان می‌دهد که آنها همواره در حال مطالعه و نقد استراتژی‌های موجود بوده و احتمالاً انتظارات دیگری از این بازیگران نیز وجود دارد. یکی از پیشنهادات می‌تواند ایجاد یک فرآیند هماهنگی و تبادل نظر فعال بین این بازیگران باشد تا افکار و انتظاراتشان بهتر شناخته شود و راهکارهایی که مطمئناً برای همه مفید باشد، در نظر گرفته شود.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان مقاله از همکاری تمامی افراد شرکت‌کننده در این پژوهش تشکر و قدردانی می‌نمایند. همچنین از داوران محترم، جهت ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌گردد.

منابع

- Adamson, M.M., Aftab, K., Madrigal, E.P., Timmerman, M.A., Chung, J., Galhotra, P.P., & et all. (2024). Rehabilitation Strategies and Innovations in Later Life for Traumatic Brain Injury. Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology, Ready to publish. Doi:10.1016/B978-0-12-818697-8.00019-4.
- Bentley, S., Haslam, C., Cruwys,T., Cao, Y., &Milic, J. (2024). Groups 4 Health in Later Life. Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology, Ready to publish. Doi: 10.1016/B978-0-12-818697-8.00037-6.
- Bowers, M. R., Hall, J. R., & Srinivasan, M. M. (2017). Organizational culture and leadership style: The missing combination for selecting the right leader for effective crisis management. *Business horizons*, 60(4), 551-563.
- Bundy, J., Pfarrer, M. D., Short, C. E., & Coombs, W. T. (2017). Crises and crisis management: Integration, interpretation, and research development. *Journal of management*, 43(6), 1661-1692.
- Chang, R. (2007). Financial crises and political crises. *Journal of monetary Economics*, 54(8), 2409-2420.
- Chaudhuri, R., Chatterjee, S., Kraus, S., & Vrontis, D. (2023). Assessing the AI-CRM technology capability for sustaining family businesses in times of crisis: the moderating role of strategic intent. *Journal of Family Business Management*, 13(1), 46-67.
- Grundy, S. M. (2006). Drug therapy of the metabolic syndrome: minimizing the emerging crisis in polypharmacy. *Nature reviews Drug discovery*, 5(4), 295-309.
- Gwartz, E., &Spence, K. (2022). Conscious capitalism and sport: Exploring higher purpose in a professional sport organization. *Sport Management Review*, 23(4), 750-763.
- Hamilton, M. (2021). Future Directions in Digital Information: Envisioning Education 4.0—A scenario planning approach to predicting the future. Published by Elsevier Ltd, 267-283.
- Hsiung, T.T. (2024). Corporate social responsibility and sport governancea casestudy of Turkey.Taiwan Society for Sport Management, 43,2e15.
- Inoue, Y., Sato, M., Filo, K., Du, J., & Funk, D.C. (2023). Sport spectatorship and lifesatisfaction: A multicountry investigation.Journal of Sport Management, 31(4), 419e432.
- Islam, M. N. (2023). Managing organizational change in responding to global crises. *Global Business and Organizational Excellence*, 42(3), 42-57.
- Jackman, P.C., Dargue, E.J., Johnston, J.P., Hawkins, R.M. (2021). Flow in youth sport, physical activity, and physical education: A systematic review. *Psychology of Sport and Exercise*, 53, 101852. Doi: 10.1016/j.psychsport.2020.101852.
- Madden, P. (2012). Fan welfare maximization as a club objective in a professional sports league. *European Economic Review*, 56(3), 560-578
- Manoli, a. E., & janečić, d. (2021). Challenges to the role of media in reporting sport corruption: insights from reporters in balkan countries. *International review for the sociology of sport*, 56(6), 842-858.
- McCuea, R., McCormack,A., McElnay, J., Alto, A., & Feeney, A. (2019). The future and me: Imagining the future and the future self in adolescent decision making. *Cognitive Development*, 50, 142-156.
- Naseri, A., Yousefi, B., Hasani, Z., & Khazaei, A.A (2022). Analysis of network corruption in sports with Delphi-fuzzy approach, *Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 9(1), 89-104 (In Persian).
- Nazari, R. (2017). The Impact of Mental Skills on Management Skills and Selecting Management Models on Sports Managers. *International Journal of Sport Culture and Science*, 5(3), 124-133.

- Nazari, R., & Ghasemi, H. (2013). The role of mass media as an opportunity for sustainable development in sport. *Communication Management in Sport Media*, 1(1), 40-44.
- Nazari, R., Seirafian Baboldashti, M., & Rahimi, G. (2023). The Conscious Prediction Model of Crisis in Sports: Professional Football in Iran. *Sport Management Journal*, 15(3), 370-352. doi: 10.22059/jsm.2023.353302.3088
- Nazari, Rasool; Shaholi Kohshuri, Javad. (2021). Strategic scenarios of health-oriented sports education in Iran. *Journal of Sports Management*, 14(1), 151-172. (In Persian).
- Oh, O., Agrawal, M., & Rao, H. R. (2013). Community intelligence and social media services: A rumor theoretic analysis of tweets during social crises. *MIS quarterly*, 407-426.
- Pakbaz Khosrowshahi, Ali. (2020). Designing a crisis management model in the media. *Media magazine*, number 3, serial 112, pp. 125-146. (In Persian).
- Richardson, J., & McKenna, S. (2022). An exploration of career sustainability in and after professional sport. *Journal of Vocational Behavior*, 17, 103314. Doi: 10.1016/j.jvb.2019.06.002.
- Seirafian Baboldashti,, M., Nazari, R., & Rahimi Sarshabadrani, Q. (2024). The future of crisis management in Iran's professional football: a multi-faceted scenario planning. *Research in Sport Management and Marketing*, (), -. doi: 10.22098/rsmm.2024.14710.1327
- Shahryari, N., Tabesh, S., Nazari, R., & Zolfaghzarzadeh, M. M. (2019). Meta-analysis of the Effects of Social-Health Development on the Institutionalization of sport for all. *Nurse and Physician Within War*, 25(7), 41-48.
- Sohrabi, Z., Moharramzadeh,, M., Naghizadeh-Baghi, A., & Azizian Kohan, N. (2024). Analysis the of Key Players and Goals of Iranian Professional Sports through MACTOR. *Sport Management Journal*, 16(1), 194-171. doi: 10.22059/jsm.2023.356101.3120
- Stathopoulou, a., quansah, t. K., & balabanis, g. (2022). The blinding effects of team identification on sports corruption: cross-cultural evidence from sub-saharan african countries. *Journal of business ethics*, 179(2), 511-529.
- The business research company. (2020). Sports global market report 2021. [Https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/sports-global-market-report](https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/sports-global-market-report).
- Trudeau, F., & Yao, P.L. (2021). Athletic identity concept:French validation of the Athletic Identity Questionnaire. *Int J Appl Sport Science*, 30, 111–125.
- Tseng, K. F., Yang, W. L., & Cheng, C. F. (2017). Differences in charitable activities ofprofessional sports between Taiwan and the united Sstates. *Sport Research Re-view*, 143,22e31.
- Whittle, S. (2024). The Role of Sport Involvement in Reducing Depressive Symptoms via Changes to Hippocampal Structure: Next Steps for Research in Developing Samples. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*, 4(5), 421-422.
- Yen, c. T. N. (2023). The role of mass media in vietnam's anti-corruption campaign nowadays. *European science review*, (1-2), 15-21.